

Білоцерківський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра технології виробництва молока і м'яса

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Білкова інженерія» Галузь знань: 16 Хімічна та біоінженерія Спеціальність: 162 Біотехнології та біоінженерія Освітньо-професійна програма «БІОТЕХНОЛОГІЯ»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
К-ть кредитів ECTS /загальна к-ть годин	4 кредита / 120годин
Семестр	4
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Безпалій Іван Федорович Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), ауд 316, (кафедра технології виробництва молока і м'яса). E-mail: ivan.bezpalyi@btsau.edu.ua orcid.org / 0000-0002-1038-1244 Зв'язок з викладачем: +38 068 400-45-43
Опис дисципліни	Згідно з навчальним планом на 2024–2025 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Білкова інженерія» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредитів ECTS), у т .ч. аудиторних – 48 години (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 72 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибірковий освітній компонент «Білкова інженерія» базується на знаннях таких дисциплін, як «Хімія», «Біологія клітин», «Біоінженерія», «Біохімія», «Загальна біотехнологія», «Основи молекулярної біології», вивчених на попередніх курсах.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Білкова інженерія» є формування у майбутніх фахівців знань і навичок роботи із сучасними методами дослідження структури і функції білків, заснованими на можливості вносити спрямовані заміни в амінокислотні послідовності білкових молекул.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Google платформа. Формат проведення дисципліни є

	змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>Результатом навчання з дисципліни є набуття студентами таких знань і умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти визначати та аналізувати основні фізико-хімічні властивості органічних сполук, і кислоти, що входять до складу біологічних агентів (білки, нуклеїнові вуглеводи, ліпіди); • Вміти складати базові поживні середовища для вирощування різних біологічних агентів. Оцінювати особливості росту біологічних агентів на середовищах різного складу; • Вміти проводити експериментальні дослідження з метою визначення впливу фізико-хімічних та біологічних факторів зовнішнього середовища на життєдіяльність клітин живих організмів; • Використовуючи мікробіологічні, хімічні, фізичні, фізико-хімічні та біохімічні методи, вміти здійснювати хімічний контроль (визначення концентрації розчинів дезінфікувальних засобів, титрувальних агентів, концентрації компонентів поживного середовища тощо), технологічний контроль (концентрації джерел вуглецю та азоту у культуральній рідині упродовж процесу; концентрації цільового продукту); мікробіологічний контроль (визначення мікробіологічної чистоти поживних середовищ після стерилізації, мікробіологічної чистоти біологічного агента тощо), мікробіологічної чистоти та стерильності біотехнологічних продуктів різного призначення
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Формування білкової інженерії: передумови, структура та роль білків</i></p> <p>Тема 1. Розвиток білкової інженерії: походження та ключові завдання</p> <p>Тема 2. Будова та роль білків. Сучасні підходи до визначення структури білкових молекул.</p> <p>Тема 3. Ферменти: особливості застосування як каталізаторів, їхня будова та можливості модифікації</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Білкова інженерія: розробка та модифікація білків in vitro</i></p> <p>Тема 4. Раціональний підхід до дизайну та модифікації білків: створення нових білкових молекул і ферментів</p> <p>Тема 5. Підходи до сайт-специфічного мутагенезу</p> <p>Тема 6. Хіміко-ферментативний підхід до синтезу полісинтетичних поліпептидів</p> <p><i>Змістовий модуль 3. Біохімічні особливості білкових молекул та їх конструювання in vitro</i></p> <p>Тема 7. Спрямована еволюція білків: принципи та методи вдосконалення білкових молекул</p> <p>Тема 8. Підходи до генерування випадкових мутацій у білковій інженерії</p> <p>Тема 9. Методи скринінгу та відбору білків із заданими властивостями</p> <p>Тема 10. Хімічна модифікація білків та інженерія антитіл</p>
Методи навчання	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з</p>

	<p>виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; практичних занять; конференцій; ділових та рольових ігор.</p> <p>Самостійна робота студентів (СРС) виконується за технологією групового навчання під керівництвом рівного (Peer-led team learning), оцінка рівних (Peer assessment). Алгоритм:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Студенти отримують завдання для групової СРС та критерії оцінювання. Термін виконання — 2 тижні. Кількість груп залежить від суті завдання. 2. Студенти мають розподілити функції між учасниками групи (керівні, виконавчі, технічна підтримка тощо); сформувавши комунікаційну стратегію; визначитися з лідером; підготувати матеріал для презентації; забезпечити, щоб усі члени групи володіли інформацією на достатньому для проведення дискусії рівні. 3. Оцінювання: студенти отримують бали за кожним критерієм з обґрунтуванням, загальна сума множиться на кількість студентів у групі, що працювала над проектом, а потім колективно (усі учасники групи, які присутні на занятті, де презентують результати, мають погодити рішення!) розподіляють бали відповідно до внеску кожного учасника. <p>Студент може брати участь у виконанні завдання і не бути присутнім на презентаційній частині, якщо його функції як члена групи не вимагають присутності.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в on-line режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічна і біоорганічна хімія [Текст] : підручник: у 2-х кн. Кн.1 : Біоорганічна хімія / Б. С. Зіменковський, В. А. Музиченко, І. В. Ніженковська, Г. О. Сирова ; за ред.: Б. С. Зіменковського, І. В. Ніженковської. — 3-тє вид. — Київ : Медицина, 2022. — 272 с. 2. Біохімія. Л.І.Остапченко та ін. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 796с. 3. Божков, А.И. Биотехнология. Фундаментальные и промышленные аспекты. - Харьков: Федорко, 2008. 4. Загальна біотехнологія / О. О. Кравченко, О. М. Савчук, Л. І. Остапченко. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2019. – 269 с 5. Сиволоб, А.В. Молекулярна біологія. – К.: ВПЦ Київський університет, 2009. 6. Сиволоб, А.В., Афанасьєва К.С. Молекулярна організація хромосом. – К.: ВПЦ Київський університет, 2014, 287с.

